

Trong Mơ

Hải-Vân Phạm-Văn-Hải

Trong Cõi Mơ - Phạm-Văn-Hải

Chị Uyên-Thanh thân-mến,

Hôm nay ngày đầu năm. Ông bạn Hưng mới gọi cho tôi. Ông hỏi tôi có chuyện gì buồn.

Tôi có chuyện gì buồn đâu!?

Trong lời chúc tết tôi gửi cho bạn-bè trước giờ giao-thừa, có người bảo là “đặc-biệt và vui”, có người bảo là “lắm-cảm như một ông già”, bà cô tôi ở Ca-li cầu xin Chúa cho tôi “gặp lại người trong mơ”... Chỉ có ông bạn Hưng biết tôi có chuyện buồn.

Dù mỗi người một ý, nhưng tôi phải nhận tôi là người may-mắn. Thịnh-thoảng, được bạn-bè gọi hỏi thăm. Gần tôi nhất có Phụ, Hưng, Sơn, và chị. Phụ thì bận đủ mọi chuyện. Hưng thường hỏi vui hay buồn, Sơn chỉ nghe tâm-sự, chị có cả hai. Chị còn là “bà chị” của tôi nữa.

Hôm qua hôm nay, tôi có chuyện buồn!?

Cả đời tôi như vậy! Đến ngày tết thì như vậy. (Nếu đùa-cợt, có thể nói “Buồn buồn bán cho gái đại”. Chỉ tiếc, đại thì có đại, nhưng tôi lại là đàn ông con trai.)

Chị khác ba người kia. Chị biết tôi nhớ ai. Từ bé đến giờ, tôi vẫn thế; chưa thay-đổi được. Chị đã thấy thằng “cù-lần” trong truyện của tôi rồi đó, cứ đến ngày tết, mọi người vui-vẻ gặp nhau, chúc lên chúc xuống, học nhau mà chúc, chẳng cần biết có ý-nghĩa hay không; còn nó leo lên gác, nằm chèo-khoeo một mình. Nó nhớ người trong mộng. (Nó thương một người và nó tin người đó cũng thương nó.)

Chị thấy không? Hai người khác tính khác nết, không ở gần nhau được. Tôi biết tôi khùng lắm, nên không muốn người tôi yêu-thương phải khổ. Đến bây giờ, thịnh-thoảng bắt chị phải “nghe” mà không trả tiền công, tôi cũng áy-náy. Nói theo kiểu “bài-bây”: “bà chị” thì phải vậy. Cũng hợp tình hợp lí, lại đúng với cương-vị của chị. Đó cũng là số Trời! Mỗi người một số! Tránh sao khỏi!? Cứ xét kĩ thì thấy. Tại sao chị lại là lối xóm của tôi? Tại sao chị kém tôi hai ba tuổi, mà lại học cùng với tôi? Ở trong nhà, còn học cùng với cả ông anh lớn nữa. Học giỏi quá, khổ là đúng rồi! Tại sao chị lại có đứa em bắt tôi thương-nhớ? Không phải vài ba năm, mà cả đời.

Không phải chỉ có một mình tôi nhớ-thương người xưa đâu!

Tôi có hai ông bạn. Một ông học cùng lớp với tôi năm đệ ngũ đệ tứ. Một ông trẻ hơn tôi, ngày xưa học ở Đại-học Đà-lạt, nhưng không phải là sinh-viên của tôi.

Cách đây mấy tháng, ông bạn tôi đi du-lich với bà vợ, qua vùng tôi. Chúng tôi, những người học cùng lớp ngày xưa, đưa ông bà ấy đi ăn. Ông tâm-sự: mới về Việt-Nam thăm người xưa – tất-nhiên là có sự cho phép của bà vợ. Bà có vẻ hài-lòng về sự cho phép của mình lắm. Sau hơn ba mươi năm xa-cách. Điều ông canh-cánh bên lòng là cô láng-giềng. Ngày còn trẻ, ông thương cô ấy, cô cũng thương ông ấy; nhưng vì cha mẹ đôi bên và vì cả họ nữa, họ không lấy nhau. (Cũng chẳng khác tôi với người trong mộng của tôi bao nhiêu!) Ông về xóm cũ, hỏi thăm nhà cũ, nhà cũ đã đổi chủ; hỏi mấy nhà bên cạnh, họ khuyên nên đi gặp một người biết hết mọi chuyện ở trong khu – chuyện cũ chuyện mới, chuyện gì cũng biết. Người đó cung-cấp đầy-đủ mọi tin-tức: cô đã dọn đi nơi khác, có chồng, có con, có cháu. Lại cho cả địa-chỉ. Sáng hôm sau, vào khoảng mười giờ, nắng gắt, nóng-nực vô-cùng,

Ông tới nhà người xưa, gặp một bà cụ già quần-áo bạc thếp, đang la-hét mây đũa nhỏ. Ông lễ-phép “Thưa bác, cho tôi hỏi thăm.” Ông kể: “Cũng may là mình gọi là bác xưng tôi, chứ không xưng con hay xưng cháu.” Chắc chị đã đoán ra được, người đó chính là người xưa của ông. Một lúc sau, hai người mới nhận ra nhau. Cả hai đều ngỡ-ngàng. Và chắc là cả hai đều tỉnh mộng. Hôm sau nữa, ông lại đến để từ-biệt. Ông kết-luận: “Nếu đừng đi tìm thì hình-ảnh xưa còn đẹp.”

Còn ông bạn trẻ của tôi; chính ông không kể lại; nhưng theo lời bà vợ, câu chuyện cũng chẳng khác gì; cũng “bẽ-bàng”, cũng “tàn-nhẫn” như vậy.

Tôi nhớ đến lời chị nói với tôi: “Người trong mộng của anh không còn là cô bé mười sáu nữa đâu. Nó đã sáu mươi một rồi. Nó không còn trẻ như vợ anh!”

Lúc đó, tôi nhớ tới bà vợ tôi ngày xưa. Không phải một lần, mà không biết bao nhiêu lần, bà nói với tôi: “Sống tới bốn mươi đủ rồi. Em không muốn người đời thấy em lúc tóc bạc da môi.” Bảo rút lại lời, bà không rút. Bà bướng lắm. Cuối cùng, cầu được ước thấy. Năm bốn mươi bốn tuổi, Trời gọi bà về. Tiên về cõi tiên.

Chắc-chắn khi chị nói về người trong mộng của tôi, chị nghĩ tôi cũng như mọi người, nói chung-chung, cũng như hai người bạn của tôi. Chính chị cũng đã kể cho tôi một trường-hợp tương-tự. Chính tôi cũng nghe thấy chị nói: “Tôi không giống như bốn mươi chín năm xưa nữa đâu!” Đến khi gặp chị, tôi đối với chị có khác trước không? Chị đối với tôi có khác trước không? Đúng ra thì có. Tôi đã thay-đổi. Tôi gọi chị bằng chị, tôi đã “thăng-thấn” coi chị như bà chị của tôi – bà chị người trong mộng của tôi, chứ không gọi bằng “bà” như ngày chúng mình học với nhau nữa. (Ngày xưa, ai tôi cũng gọi bằng bà. Tôi còn gọi cả học trò của tôi bằng bà. Có ai phản-đối đâu! Hay hồi đó như vậy!?)

Không biết khi tôi gặp lại người trong mộng của tôi, tôi thế nào? Từ đây sang Ca-li có khó-khăn gì! Nhưng đang ở trong mộng, tôi không muốn thử. Tôi biết: trước sau tôi không thay-đổi. Tôi biết: ai cũng phải già. Trong tình thương-yêu, không có trẻ, không có già. Có lần, không biết vô-tình hay cố-ý, tôi đã so-sánh người trong mộng của tôi với Lí phu-nhân¹ đời nhà Hán bên

¹ Lí phu-nhân là một trong những bà vợ của vua Võ-Đế, đời Hán bên Tàu. Lúc bà gần xuôi tay nhắm mắt, ông chồng tới thăm, bà nhất-định không cho trông thấy mặt (Sợ làm tan-biến mất hình-ảnh đẹp của mình khi mới được tuyên vào cung.) Võ-Đế năn-ni cách nào cũng một mực từ-chối: “Nếu anh thương em thì sau khi em chết, anh lo cho con chúng mình cần-thận...”

Tàu. Hi-vọng người của tôi không tệ như vậy! Tôi tin như vậy. Nhưng cho đến giờ-phút này, tôi cầu-mong là tôi lầm. Chuyện đó làm tôi liên-tưởng tới mối tình của chị tôi. Tôi biết bà nhớ “người đó”. Nhiều lần, bà hỏi tôi: “Chị muốn gặp ảnh một lần.” (Khi người ta nhớ, người ta chỉ biết nhớ, không suy-tính, không cần hơn thiệt.) Lần nào tôi cũng cản. Là người ngoài cuộc, tôi tỉnh-táo hơn. Nếu tôi biết cản bà chị tôi, tại sao tôi lại không muốn người trong mộng giống Lí phu-nhân. Tôi tự mâu-thuẫn chẳng? Hay chị cũng giống tôi cản bà chị tôi, chị không cho em chị liên-lạc với tôi!?

Lúc tôi viết cho chị, tôi nghe nhạc. Tôi nghe ba bản: Bạch-Vân, Hựu-kiến Thu-Liên và Khang-định Tình-ca. Nghe đi nghe lại.

Xin lỗi chị! Mở miệng ra thì tôi nói ghét Tàu, lúc nào cũng gọi Tàu là Tàu phũ, nhưng hôm nay cả ba bài đều có lời là tiếng Tàu. Bài thứ ba là nhạc Tây-Tạng nhưng không hát theo kiểu “rít lên” của Tây-Tạng. Nó đằm-thắm và tha-thiết vô-ngân. Bài này tôi thích từ năm 1971, ngày mới sang Mỹ, một người gốc Đài-Loan, đẹp như người trong mộng của tôi. (Tôi có bệnh, thấy người nào giống người trong mộng – con bé xinh-tươi, em của chị – thì tôi lại đòi người đó làm mẫu cho tôi.) Chỉ vài hôm sau, tôi đã có người để vẽ.

Cả ba bản nhạc đều nhắc tới kỉ-niệm.

Bài Bạch-Vân kể lại chuyện đã qua. Hay thì có hay, nhưng không buồn lắm. Nhưng tôi thích. Có lẽ vì Vân là tên người tôi yêu-thương và tên tôi từ ngày biết thương-nhớ.

Bài Hựu-kiến Thu-Liên làm tôi tránh lòng. Dịch là “Gặp Lại Thu-Liên” có lẽ đúng hơn là “Lại Thấy Bông Sen Mùa Thu”, vì có câu “Thấy Thu-Liên đi trên con đường nhỏ.” Thu-Liên là tên người, thu-liên là bông sen về mùa thu. Rồi tôi nhìn ra sân đầy tuyết – mùa đông năm nay nhiều tuyết quá, tôi nhớ tới chuyện tình của chị, tôi nhớ hai câu chị thích:

Ngoài kia lất-phát tuyết rơi.

Bóng hoa thấp-thoáng tưởng người thừa xưa.

Tôi hỏi: “Chị có cho anh ấy biết là chị thích không?” Chị trả lời: “Cho biết sao được! Người ta có gia-đình của người ta. Khơi lại đồng tro tàn để làm gì!”

Hai câu đó làm tôi nhớ con bé xinh-xinh của tôi. Nhớ lắm!

Bài Khang-định Tình-ca đầy bí-ẩn. Chẳng khác gì tôi với người trong mộng của tôi. Tôi thương người ta, nhưng chắc gì người ta đã nghĩ đến tôi, chứ đừng nói tới yêu-thương. (Tôi mượn câu này trong phần nhận-xét truyện Hải-Đường của tôi khi nhờ hai bà học trò cũ góp ý. Hai bà chê nhân-vật chính đủ điều. Có lẽ tưởng người đó là tôi, nên “mạt-sát” cho bỏ ghét.)

Nói cho cùng, em của chị là người may-mắn. Nếu nó sống với tôi, thấy tôi “khùng” thế này, nó sẽ phát điên lên mất! Phải không!? Trong thời-gian bị vợ bỏ, tôi hoang-đàng lắm. Có bà thú với tôi: “Em biết anh thương em. Nhưng thương quá chỉ làm cho người ta khổ thôi. Suốt ngày anh cứ sán kè ở bên cạnh, không làm gì được hết!” Có khác gì trong bao nhiêu năm, lúc nào tôi cũng chỉ nhớ-thương một người. Vì thương nó, tôi sẽ để cho nó yên; chỉ tâm-sự với chị thôi.

Năm nay, chị ăn tết có vui không? Hoa thủy-tiên có đẹp không? Tôi biết người trong mộng của tôi thích thủy-tiên lắm. Hải-Đường còn hàm-tiểu hay đã tung-tăng với gió xuân? Bao giờ chị trở lại vùng này? Tôi muốn gọi cho chị, nhưng lại không muốn phá không-khí vui-vẻ của ba ngày tết.

vân,

Hải-Vân Phạm-Văn-Hải
14-02-2010